

# NAATI CCL Romanian Vocabulary List

124 Australian terms that come up in CCL dialogues · how to render each in Romanian Română · where candidates lose marks

Free from **naaticcl.com** — practise full Romanian CCL dialogues read at exam speed and get line-by-line AI marking; your first full dialogue is marked free: [naaticcl.com/practice](https://naaticcl.com/practice). Online version with explanations of every term: [naaticcl.com/naati-ccl/romanian/vocabulary](https://naaticcl.com/naati-ccl/romanian/vocabulary).

## Health · 24

| Australian term                | How to render it in Romanian                                                                              | Where marks are lost                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Medicare</b>                | Se spune pur și simplu „Medicare”, ca în engleză, fără traducere sau adaptare.                            | Candidații traduc greșit prin „asigurare medicală privată” sau „casă de asigurări de sănătate”, ceea ce este incorect pentru că Medicare este un sistem public, nu o poliță privată. |
| <b>Mental health care plan</b> | Se poate spune „plan de îngrijire a sănătății mintale” sau „plan Medicare pentru sănătate mintală”.       | Nu se confundă cu o simplă „trimitere la psiholog”; planul implică un proces oficial legat de Medicare, nu doar o recomandare verbală.                                               |
| <b>Out-of-pocket</b>           | Se spune „cost suportat din buzunarul propriu” sau „diferența de plată neacoperită”.                      | Nu se traduce literal prin „din buzunar” fără context medical; trebuie clar că se referă la partea nerambursată de Medicare/asigurare.                                               |
| <b>Lifeline</b>                | Se spune „Lifeline”, ca nume propriu, eventual adăugând „serviciul de asistență telefonică pentru criză”. | Nu se traduce prin „linia vieții” sau alt echivalent literal; este un nume propriu de organizație, nu o expresie descriptivă.                                                        |
| <b>Emergency department</b>    | Se poate spune „secția de urgențe” sau „departamentul de urgențe al spitalului”.                          | Nu se traduce prin „ambulanță” sau „cameră de gardă” generică fără referire la spital; trebuie precizat clar că este vorba de secția de urgențe dintr-un spital.                     |
| <b>Medical certificate</b>     | Se spune „certificat medical”.                                                                            | Nu se traduce prin „adeverință de sănătate” generică; trebuie păstrat sensul specific de document justificativ pentru absență.                                                       |

| Australian term           | How to render it in Romanian                                                                                                                          | Where marks are lost                                                                                                                                  |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Medicare card</b>      | Se spune „cardul Medicare”.                                                                                                                           | Nu se traduce prin „carnet de sănătate” sau „card de asigurare privată”, pentru că este un document oficial legat strict de sistemul public Medicare. |
| <b>Triple Zero</b>        | Se spune „triple zero” sau se explică „numărul de urgență 000”.                                                                                       | Nu se traduce ca „112” (numărul european), deoarece în Australia numărul corect este 000, iar candidatul trebuie să redea exact acest fapt.           |
| <b>Gap fee</b>            | Se traduce prin „diferență de plată” sau „cost suplimentar (gap fee)”, păstrând termenul în engleză dacă apare des în context.                        | Nu se traduce ca „taxă de rezervă” sau „comision”, pentru că nu este un comision bancar, ci diferența dintre costul real și suma rambursată.          |
| <b>Referral letter</b>    | Se traduce prin „scrisoare de trimitere” sau „bilet de trimitere”.                                                                                    | Nu se traduce ca „scrisoare de recomandare”, care sună a recomandare de angajare, nu a trimitere medicală.                                            |
| <b>Waiting list</b>       | Se traduce simplu prin „listă de așteptare”.                                                                                                          | Nu se confundă cu „waiting period” (perioadă de așteptare) — aici e vorba de o coadă de persoane, nu de un interval de timp.                          |
| <b>Asthma action plan</b> | Se traduce prin „plan de acțiune pentru astm” sau „plan de management al astmului”.                                                                   | Nu se traduce simplu ca „tratament pentru astm”, pentru că planul e un document de urgență cu pași concreți, nu tratamentul de zi cu zi.              |
| <b>Extras cover</b>       | Se traduce prin „asigurare suplimentară pentru servicii extra” sau se păstrează „extras cover” cu explicație scurtă.                                  | Nu se traduce ca „asigurare medicală generală”, pentru că extras cover este strict partea suplimentară, separată de asigurarea spitalicească de bază. |
| <b>GP referral</b>        | Se spune „bilet de trimitere de la medicul de familie” sau „trimitere de la GP”, păstrând GP ca termen recunoscut.                                    | Se traduce greșit prin „recomandare”, care sună ca un sfat informal, nu ca un document oficial necesar pentru accesul la specialist și rambursare.    |
| <b>Bulk bill</b>          | Se explică drept „consultație facturată direct la Medicare, fără plată din partea pacientului” sau se spune „bulk billing” ca termen tehnic Medicare. | Se traduce greșit prin „factură în vrac” sau „facturare colectivă”, ceea ce nu are sens medical și induce confuzie totală despre proces.              |

| Australian term                       | How to render it in Romanian                                                                                             | Where marks are lost                                                                                                                                        |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>PBS</b>                            | Se păstrează acronimul PBS, cu explicația „schema de subvenționare a medicamentelor pe rețetă”.                          | Se confundă frecvent cu Medicare în general, spunându-se doar „asigurare medicală”, fără a menționa că se referă specific la costul medicamentelor.         |
| <b>Public hospital</b>                | Se spune „spital public”.                                                                                                | Unii spun doar „spital de stat” fără a păstra ideea de gratuitate prin Medicare, sau confundă cu spital privat.                                             |
| <b>Private health cover</b>           | Se spune „asigurare medicală privată”.                                                                                   | Candidații confundă termenul cu Medicare și spun „asigurare de sănătate publică”, inversând complet sensul de „privat”.                                     |
| <b>Advance care directive</b>         | Se spune „directivă anticipată de îngrijire medicală” sau „testament medical anticipat”.                                 | Se confundă cu „testament” obișnuit (privind bunurile), pierzându-se sensul specific de decizii medicale anticipate.                                        |
| <b>Bulk billing</b>                   | Se spune „facturare directă prin Medicare” sau „consultație fără costuri pentru pacient, decontată direct de Medicare”.  | Se traduce literal prin „facturare în masă”, care nu are sens medical în română; se pierde ideea esențială că pacientul nu plătește nimic.                  |
| <b>Triage</b>                         | Se spune „triaj”, termen medical folosit și în română.                                                                   | Traduceri ca „verificare” sau „control” pierd sensul de prioritizare a urgențelor medicale.                                                                 |
| <b>Specialist referral</b>            | Se spune „trimitere către specialist” — traducere clară și uzuală în română.                                             | Nu se omite ideea că trimiterea vine de la GP și este condiție pentru rambursarea Medicare; a spune doar „recomandare” pierde sensul administrativ oficial. |
| <b>Pharmaceutical Benefits Scheme</b> | Se spune „Pharmaceutical Benefits Scheme” în engleză, eventual cu explicația „schema de subvenționare a medicamentelor”. | Se traduce greșit ca „Medicare pentru medicamente” sau se confundă complet cu Medicare, ignorând că este un program separat de subvenționare a rețetelor.   |
| <b>Ambulance cover</b>                | Se spune „asigurare pentru ambulanță” — traducere clară și directă.                                                      | Nu se presupune că Medicare acoperă automat ambulanța în toată Australia — aceasta variază de la stat la stat și trebuie tratată ca o acoperire separată.   |

| Australian term             | How to render it in Romanian                                                                                                            | Where marks are lost                                                                                                                             |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Fair Trading</b>         | Se spune „Fair Trading”, ca nume propriu al instituției.                                                                                | Nu se traduce prin „comerț echitabil”, pentru că nu este un concept general, ci numele unei agenții guvernamentale specifice.                    |
| <b>Fair Work Commission</b> | Se spune numele în engleză, „Fair Work Commission”, eventual urmat de o scurtă explicație: „comisia federală pentru relații de muncă”.  | Candidații traduc literal ca „Comisia pentru Muncă Corectă”, ceea ce sună ca un nume inventat și nu este recunoscut ca instituție oficială.      |
| <b>Event number</b>         | Se spune „numărul evenimentului” sau „numărul de referință al poliției”.                                                                | Nu se confundă cu „număr de caz judiciar” sau „număr de dosar penal”; este un identificator administrativ dat la raportare, nu la proces.        |
| <b>Local Court</b>          | Se traduce prin „tribunal local” sau se poate păstra „Local Court” urmat de explicație scurtă.                                          | Nu se traduce ca „curte supremă” sau „tribunal superior” — Local Court e nivelul cel mai jos, nu cel mai important.                              |
| <b>Light duties</b>         | Se traduce prin „sarcini ușoare” sau „activități ușoare la locul de muncă”.                                                             | Nu se traduce ca „program redus” sau „concediu medical” — light duties înseamnă că persoana lucrează, dar cu sarcini adaptate, nu că stă acasă.  |
| <b>Legal Aid</b>            | Se traduce prin „asistență juridică gratuită” sau se păstrează „Legal Aid” ca nume de organizație.                                      | Nu se traduce ca „ajutor legal” într-un sens vag, general, care nu transmite ideea de serviciu instituțional gratuit finanțat de stat.           |
| <b>Family Court</b>         | Se traduce ca „Curtea/Tribunalul pentru Familie”, sau se menționează „Family Court” urmat de explicație scurtă.                         | Se confundă adesea cu o instanță civilă generală sau se traduce vag „tribunal”, pierzându-se specificul de instanță pentru probleme de familie.  |
| <b>Federal Circuit</b>      | Se spune „Federal Circuit Court” păstrat parțial în engleză, cu explicația „instanță federală, nivel inferior pentru cauze de familie”. | Se traduce greșit ca „circuit federal” fără context juridic, sau se confundă complet cu Family Court, ignorând diferența de nivel instituțional. |

| Australian term                   | How to render it in Romanian                                                                                                                                   | Where marks are lost                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Reference number</b>           | Se traduce „număr de referință”.                                                                                                                               | Se confundă cu „număr de telefon” sau „număr de caz” fără precizie, ceea ce poate induce ascultătorul în eroare asupra funcției exacte a numărului.                             |
| <b>Police report</b>              | Se traduce prin „raport de poliție” sau „proces-verbal de poliție”.                                                                                            | Nu se traduce ca „denunț” sau „plângere”, care sunt actul depus de victimă, nu documentul întocmit ulterior de poliție.                                                         |
| <b>Magistrate</b>                 | Se traduce prin „judecător” sau, pentru precizie, „judecător de la instanța inferioară”, deoarece în România nu există exact echivalentul funcției.            | Candidații spun „magistrat”, cuvânt care în română se referă la orice judecător sau procuror, nu la un judecător de instanță inferioară; se pierde precizia rolului australian. |
| <b>Police check</b>               | Se spune „verificare de antecedente penale” sau „cazier judiciar”, echivalent uzual în română.                                                                 | Traducerea „verificare poliție” este neclară; trebuie precizat că este vorba despre verificarea cazierului judiciar, nu despre o simplă verificare administrativă.              |
| <b>Statutory declaration</b>      | Se spune „declarație statutară” sau „declarație pe propria răspundere, autorizată legal”.                                                                      | Se confundă cu „declarație notarială” sau „act notarial”, care implică un notar, în timp ce în Australia se face de obicei în fața unui Justice of the Peace, nu a unui notar.  |
| <b>Apprehended violence order</b> | Se explică drept „ordin de protecție împotriva violenței” sau se păstrează acronimul AVO cu explicație scurtă; nu există echivalent exact în dreptul românesc. | Traducerea „ordin de arestare” este greșită — AVO nu este un ordin de arestare, ci o măsură de protecție civilă.                                                                |
| <b>Duty lawyer</b>                | Se spune „avocat de serviciu”, cu mențiunea că este gratuit și oferit la tribunal.                                                                             | Traducerea „avocat obligatoriu” sau „avocatul apărării” este greșită — nu este vorba de un avocat numit din oficiu în sens juridic formal, ci de asistență gratuită imediată.   |
| <b>Infringement notice</b>        | Se spune „notificare de amendă” sau „aviz de contravenție”, explicând dacă e nevoie: „amendă emisă direct de autoritate, fără proces în instanță”.             | Se traduce prin „citație” sau „mandat”, ceea ce sugerează greșit o procedură judiciară formală; de fapt e o amendă administrativă simplă.                                       |

| Australian term                    | How to render it in Romanian                                                                                                                                                                                                                        | Where marks are lost                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Demerit points</b>              | Se poate spune „puncte de penalizare” pe permisul de conducere; conceptul se explică scurt dacă ascultătorul nu e familiar.                                                                                                                         | Nu se traduce ca „puncte de merit” (demerit ≠ merit) — asta inversează complet sensul, sugerând un sistem de recompensă, nu de penalizare.                                                   |
| <b>Good behaviour bond</b>         | Se spune „angajament de bună conduită” sau „obligație de bună conduită impusă de instanță”.                                                                                                                                                         | Se traduce prin „cauțiune” (care înseamnă garanție financiară pentru eliberare provizorie), confundând-o cu „bail”; sunt concepte legale diferite.                                           |
| <b>Caution</b>                     | Se spune „avertisment legal” sau se explică: „polițistul i-a citit drepturile / avertismentul legal înainte de interogatoriu”. Nu există un termen juridic românesc identic instituțional, deci se explică funcția, nu se traduce literal cuvântul. | Candidații traduc „caution” prin „precauție” sau „prudență”, ca și cum ar fi un sfat general, pierzând sensul juridic exact de avertisment formal privind drepturile persoanei.              |
| <b>AVO</b>                         | Se spune „AVO” ca atare, urmat de o scurtă explicație: „un ordin al instanței de restricție/protecție împotriva unei persoane”.                                                                                                                     | Se traduce greșit simplu prin „ordin de restricție” fără a menționa că este emis de instanță și are caracter legal obligatoriu; unii candidați îl confundă cu o simplă „avertizare poliție”. |
| <b>Justice of the Peace</b>        | Se spune „justice of the peace” urmat de explicația „persoană autorizată să legalizeze documente și semnături”.                                                                                                                                     | Se traduce greșit prin „judecător de pace” sau „notar”, care sugerează puteri juridice mult mai mari decât are în realitate.                                                                 |
| <b>On-the-spot fine</b>            | Se spune „amendă pe loc” sau „amendă dată pe loc de poliție”, expresie clară și naturală în română.                                                                                                                                                 | Se traduce greșit prin „multă” fără context sau prin „proces verbal”, ceea ce sugerează o procedură administrativă separată, nu o sancțiune imediată.                                        |
| <b>Working with Children Check</b> | Se spune „Working With Children Check” ca atare, eventual explicat ca „verificare de fond pentru lucrul cu copii”.                                                                                                                                  | Se traduce greșit ca „cazier judiciar” simplu, dar aceasta este o verificare specifică, separată, cu propriul certificat și proces de reînnoire.                                             |

| Australian term                 | How to render it in Romanian                                                                                                                                                                    | Where marks are lost                                                                                                                                                              |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Excess</b>                   | Se spune „franciză” sau se explică drept „suma pe care o plătește asiguratul din despăgubire”.                                                                                                  | Nu se traduce prin „exces” (calc literal), care nu are sens financiar clar în română; termenul corect este „franșiză”.                                                            |
| <b>Australian Consumer Law</b>  | Se traduce prin „Legea australiană a consumatorului” sau se păstrează numele în engleză urmat de explicație.                                                                                    | Nu se traduce generic ca „legea consumatorilor” fără a preciza că este legea federală specifică Australiei, pierzând precizia instituțională.                                     |
| <b>NRMA Insurance</b>           | Se păstrează numele „NRMA Insurance” ca atare, eventual cu precizarea „o companie de asigurări din Australia”.                                                                                  | Candidații o traduc greșit ca instituție de stat sau ca „asigurare națională”, ceea ce e fals, pentru că NRMA este o companie privată, nu un program guvernamental.               |
| <b>Ombudsman</b>                | Se recomandă a spune „ombudsman” ca atare (este un termen internațional, folosit și în română în context administrativ), eventual adăugând „un mediator independent care se ocupă de plângeri”. | Candidații traduc greșit prin „judecător” sau „avocat”, dar ombudsman-ul nu este un magistrat și nu ia decizii judecătorești, ci mediază și recomandă soluții.                    |
| <b>Private health insurance</b> | Se traduce descriptiv: „asigurare medicală privată”, făcând clar contrastul cu Medicare.                                                                                                        | Unii o confundă direct cu Medicare sau o numesc simplu „asigurare de sănătate”, fără a preciza că este privată și opțională, ceea ce schimbă sensul instituțional.                |
| <b>Membership costs</b>         | Se traduce „costurile de membru” sau „taxa de membru”.                                                                                                                                          | Se traduce vag „costuri” fără a specifica legătura cu calitatea de membru, pierzând precizia instituțională a termenului.                                                         |
| <b>Financial hardship</b>       | Se spune „dificultăți financiare” sau „greutăți financiare”, formulare naturală și clară în română.                                                                                             | Traducerea „hardship” prin „stres financiar” sau „criză financiară” schimbă nuanța legală/administrativă a termenului folosit de bănci și utilități pentru programe de asistență. |
| <b>Afterpay</b>                 | Se păstrează numele „Afterpay” ca atare, fiind un brand specific, eventual cu explicația „plată în rate fără interes”.                                                                          | Nu se traduce generic ca „credit” sau „împrumut” — Afterpay este un serviciu specific de tip buy-now-pay-later, diferit de un credit bancar clasic.                               |

| Australian term                | How to render it in Romanian                                                                                                                             | Where marks are lost                                                                                                                                         |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Comprehensive insurance</b> | Se spune „asigurare completă” sau „asigurare comprehensivă auto”, cu explicația scurtă „acoperă atât mașina proprie, cât și pe a celui alt”.             | Se traduce greșit prin „asigurare obligatorie” (confuzie cu CTP – Compulsory Third Party), care este un tip complet diferit, mult mai limitat.               |
| <b>Third party</b>             | Se spune „terț” sau „parte terță”, formule standard și în română pentru context juridic sau financiar.                                                   | Candidații traduc greșit prin „a treia parte” calc literal fără sens juridic, sau confundă cu „partener extern”, pierzând precizia termenului tehnic.        |
| <b>ACCC</b>                    | Se păstrează acronimul „ACCC” ca nume propriu instituțional, eventual urmat de „Comisia pentru Concurență și Consumatori”, dacă e nevoie de clarificare. | Candidații o confundă cu Ombudsmanul sau cu Centrelink, atribuindu-i funcții de asistență socială, când de fapt este o autoritate de reglementare economică. |
| <b>BPAY</b>                    | Se spune „BPAY” ca atare, eventual cu explicația „un sistem de plată a facturilor prin internet banking, specific Australiei”.                           | Candidații traduc greșit prin „transfer bancar” generic, pierzând faptul că este un serviciu specific, cu cod de facturare propriu, nu un simplu transfer.   |
| <b>Cooling-off period</b>      | Se spune „perioadă de reflecție” sau „perioadă de renunțare” — „un interval de câteva zile în care poți anula contractul fără penalizare”.               | Se traduce greșit prin „perioadă de garanție”, care se referă la altceva (defecte ale produsului), nu la dreptul de retragere din contract.                  |
| <b>Direct debit</b>            | Se spune „debitare directă” sau se poate păstra „direct debit” cu o scurtă explicație dacă termenul nu e clar.                                           | Se confundă adesea cu „transfer bancar” sau „plată online”, care presupun inițiativă manuală din partea clientului, nu retragere automată.                   |
| <b>Hardship arrangement</b>    | Se spune „acord pentru dificultăți financiare” sau „plan de plată pentru situații de dificultate financiară”.                                            | Se traduce greșit ca „împrumut de urgență” sau „ajutor financiar”, ceea ce sugerează bani primiți, nu o restructurare a plăților existente.                  |

## Employment · 14

| Australian term  | How to render it in Romanian                          | Where marks are lost                                                                                                                          |
|------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Fair Work</b> | Se spune „Fair Work”, ca nume propriu al instituției. | Nu se traduce prin „muncă corectă” sau „muncă echitabilă”, pentru că este numele oficial al unei agenții, nu o expresie descriptivă generală. |

| Australian term             | How to render it in Romanian                                                                                                                                                                                          | Where marks are lost                                                                                                                                                 |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Unfair dismissal</b>     | Se spune „concediere abuzivă” sau „concediere nedreaptă”, expresie clară și uzuală în română.                                                                                                                         | Greșeala comună este traducerea literală „demitere nedreaptă”, care sună nefiresc; „demitere” se referă de obicei la funcții de conducere, nu la angajați obișnuiți. |
| <b>Superannuation</b>       | Se spune „fond de pensii” sau se explică drept „contribuții obligatorii la pensie plătite de angajator”; termenul „superannuation” poate fi menționat și transliterat ca „superanuație” dacă contextul cere precizie. | Traducerea simplă „pensie” pierde nuanța că este un fond acumulat pe parcursul carierei, diferit de pensia de stat; candidații confundă cele două sisteme.           |
| <b>WorkCover</b>            | Se păstrează numele WorkCover, cu explicația „asigurare pentru accidente de muncă”.                                                                                                                                   | Se traduce greșit ca „asigurare de sănătate” generică, pierzându-se legătura specifică cu accidentele de muncă și compensarea angajatului.                           |
| <b>Enterprise agreement</b> | Se spune „acord de întreprindere” sau „acord colectiv de muncă la nivel de întreprindere”, menționând că este înregistrat la Fair Work.                                                                               | Se traduce simplu prin „contract de muncă”, confundându-l cu contractul individual de angajare; se pierde nuanța de acord colectiv negociat și înregistrat oficial.  |
| <b>Payslip</b>              | Se spune „fluturaș de salariu”.                                                                                                                                                                                       | Unii candidați spun „cec de salariu”, confundând documentul informativ cu un instrument de plată, ceea ce e incorect.                                                |
| <b>Tax file number</b>      | Se spune „numărul de identificare fiscală” sau se folosește abrevierea „TFN” explicată scurt.                                                                                                                         | Se confundă cu „codul numeric personal” sau cu numărul de la Centrelink/Medicare; sunt sisteme diferite și candidatul pierde punctul pentru identificare greșită.    |
| <b>Workers compensation</b> | Se spune „despăgubire pentru accidente de muncă” sau „asigurare pentru accidente de muncă”.                                                                                                                           | Se traduce prin „compensație a lucrătorilor” cuvânt cu cuvânt, ceea ce sună neclar în română; trebuie explicat ca sistem de asigurare, nu ca o simplă „compensație”. |
| <b>Penalty rates</b>        | Se spune „tarife de penalizare” sau „plată suplimentară pentru ore speciale de lucru” — se poate păstra și explicația scurtă dacă termenul e neclar.                                                                  | Nu se traduce ca „amendă” sau „penalitate” în sensul de sancțiune — aici e vorba de un spor salarial, nu de o pedeapsă.                                              |

| Australian term           | How to render it in Romanian                                                                                                                                                                                           | Where marks are lost                                                                                                                                                                           |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Long service leave</b> | Se explică drept „concediu pentru vechime îndelungată în muncă” sau „concediu de fidelitate acumulat după mulți ani de serviciu”. Nu există un echivalent instituțional identic în România, deci se descrie conceptul. | Candidații traduc greșit prin „concediu de odihnă” sau „concediu medical”, confundându-l cu concediul anual standard, ceea ce pierde ideea de vechime îndelungată specifică acestui beneficiu. |
| <b>Probation period</b>   | Se spune „perioadă de probă” — traducere directă și naturală, folosită și în România cu sens similar.                                                                                                                  | Candidații confundă termenul cu „perioadă de testare a produsului” sau îl traduc prin „stagiu”, care în românește are conotație de practică neplătită, nu de angajare reală.                   |
| <b>Casual loading</b>     | Se spune „spor pentru muncă ocazională” sau „supliment casual” — se poate explica scurt conceptul.                                                                                                                     | Nu se traduce ca un simplu „bonus” — este o compensație obligatorie legată de statutul de angajat casual, nu o recompensă discreționară.                                                       |
| <b>Super</b>              | Se spune „pensie privată obligatorie” sau se explică „fond de superannuation (pensie)”; termenul „super” poate fi menționat ca atare urmat de scurtă explicație.                                                       | Candidații traduc simplu prin „pensie de stat”, confundând sistemul privat obligatoriu australian cu pensia de stat din România, ceea ce este o eroare conceptuală majoră.                     |
| <b>TFN</b>                | Se spune TFN ca acronim în engleză, eventual explicat ca „numărul de identificare fiscală”.                                                                                                                            | Se confundă cu ABN (numărul de firmă) sau se traduce vag ca „cod fiscal”, pierzând specificul că este strict pentru angajați individuali.                                                      |

## Welfare & Centrelink · 14

| Australian term        | How to render it in Romanian                                                                                    | Where marks are lost                                                                                                                                                   |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Waiting period</b>  | Se traduce simplu prin „perioadă de așteptare”, fără a adăuga detalii despre durată dacă nu au fost menționate. | Unii candidați o confundă cu „listă de așteptare” (waiting list), care este cu totul altceva — una e timp, cealaltă e o coadă de persoane.                             |
| <b>Concession card</b> | Se spune „card de concesi” sau „card de reduceri Centrelink”, explicând scurt scopul dacă e nevoie.             | Traducerea „card de reducere” fără context poate fi confundată cu o simplă reducere comercială; trebuie păstrată legătura cu sistemul de asistență socială australian. |

| Australian term          | How to render it in Romanian                                                                                                                                         | Where marks are lost                                                                                                                                                        |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>myGov</b>             | Se păstrează „myGov” ca nume propriu, fără traducere.                                                                                                                | Se traduce greșit prin „guvernul meu” sau explicat ca „un site guvernamental” fără a păstra numele exact, ceea ce face imposibilă identificarea platformei reale.           |
| <b>Centrelink</b>        | Se păstrează „Centrelink” ca nume propriu, fără traducere.                                                                                                           | Unii candidați traduc prin „asistență socială” generic, pierzând faptul că este numele specific al instituției, esențial pentru transfer corect de informație.              |
| <b>JobSeeker</b>         | Se spune „plata JobSeeker” sau „ajutorul de șomaj JobSeeker de la Centrelink”, păstrând numele propriu în engleză.                                                   | Se traduce generic prin „ajutor de șomaj”, fără a menționa că este un program specific Centrelink numit JobSeeker; se pierde precizia terminologică cerută la CCL.          |
| <b>Age Pension</b>       | Se spune „pensia de vârstă” sau „pensia de stat pentru vârstnici” — se poate menține și termenul Centrelink pentru claritate.                                        | Nu se confundă cu o pensie privată sau de tip contributiv (superannuation) — age pension este un beneficiu guvernamental testat pe venit și avere.                          |
| <b>Carer Payment</b>     | Se spune „plată pentru îngrijitor” — traducere clară, eventual menționând Centrelink.                                                                                | Nu se confundă cu „carer allowance”, care este o plată diferită, mai mică și cu alte criterii — trebuie păstrată distincția dacă apare în dialog.                           |
| <b>Income test</b>       | Se spune „testul de venit” — este o traducere directă acceptată, folosită frecvent în context Centrelink.                                                            | Unii candidați spun „testul de asigurare” sau „verificarea salariului”, confundând-o cu evaluarea generală a eligibilității, ceea ce schimbă sensul de la venit la altceva. |
| <b>Mutual obligation</b> | Se spune „obligații reciproce” — traducere literală acceptată, dar bine explicată ca „obligațiile pe care beneficiarul trebuie să le respecte pentru a primi plata”. | Candidații traduc mecanic prin „obligație mutuală” fără a explica legătura cu condiționarea plății, sau omit complet ideea de reciprocitate între guvern și beneficiar.     |
| <b>Healthcare card</b>   | Se spune „card de sănătate” sau se explică drept „un card Centrelink care dă dreptul la reduceri medicale pentru persoane cu venit redus”.                           | Se confundă greșit cu cardul Medicare; healthcare card e despre reduceri financiare pentru persoane cu venituri mici, nu despre acoperirea medicală de bază.                |

| Australian term           | How to render it in Romanian                                                                                                                                   | Where marks are lost                                                                                                                                                    |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rent Assistance</b>    | Se spune „asistență pentru chirie” sau „ajutor pentru plata chiriei” — descriere clară, fără a inventa sume sau condiții de eligibilitate.                     | Candidații traduc prin „subvenție de locuință” confundând-o cu programele de locuințe sociale, sau presupun greșit că este un împrumut, nu o prestație nerambursabilă.  |
| <b>Assets test</b>        | Se spune „testul de bunuri” sau se explică drept „evaluarea bunurilor pe care le deții, făcută de Centrelink pentru a vedea dacă ai dreptul la ajutor social”. | Candidații traduc greșit prin „test de active financiare” sau îl confundă cu „income test” (testul de venit); trebuie făcută clar distincția între bunuri și venit.     |
| <b>Carer Allowance</b>    | Se spune „Carer Allowance” ca atare, eventual urmat de o scurtă explicație: „alocație pentru îngrijitori acordată de Centrelink”.                              | Se traduce greșit ca „pensie de îngrijire” sau „ajutor social general”, confundând-o cu Carer Payment, care este o plată diferită, de venit de bază, nu supliment.      |
| <b>Family Tax Benefit</b> | Se spune „alocație/beneficiu fiscal pentru familie” sau se explică drept „o prestație Centrelink pentru familiile cu copii”.                                   | Se traduce greșit prin „alocație de stat pentru copii” fără a menționa legătura cu Centrelink, sau se confundă cu „child care subsidy”, care este un beneficiu diferit. |

## Community · 11

| Australian term             | How to render it in Romanian                                                                                     | Where marks are lost                                                                                                                               |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beyond Blue</b>          | Se păstrează numele „Beyond Blue” ca atare, eventual cu explicația scurtă „organizație pentru sănătate mentală”. | Traducerea literală „Dincolo de Albastru” nu are sens și nu identifică organizația; ascultătorul autentic nu va recunoaște serviciul.              |
| <b>Palliative care</b>      | Se traduce „îngrijire paliativă”.                                                                                | Se confundă cu „îngrijire la domiciliu” generică sau cu „îngrijire pentru vârstnici”, pierzând sensul specific de îngrijire pentru boli terminale. |
| <b>Counselling sessions</b> | Se traduce „ședințe de consiliere”.                                                                              | Se traduce greșit „sesiuni de terapie” ca sinonim exact, ceea ce poate sugera tratament clinic psihiatric, diferit de simpla consiliere de suport. |

| Australian term             | How to render it in Romanian                                                                                                                   | Where marks are lost                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>My Aged Care</b>         | Se spune numele în engleză, „My Aged Care”, eventual cu o scurtă explicație: „serviciul guvernamental de îngrijire a persoanelor vârstnice”.   | Traducerea literală „îngrijirea mea la bătrânețe” sună natural, dar pierde faptul că este numele oficial al unui program guvernamental specific, nu o expresie generică.                                      |
| <b>Respite</b>              | Se explică pe scurt: „îngrijire temporară de respiro, pentru a-i oferi o pauză îngrijitorului”.                                                | Traducerea simplă „odihnă” sau „pauză” pierde complet contextul de îngrijire a unei persoane dependente și sensul instituțional al termenului.                                                                |
| <b>TIS National</b>         | Se spune numele propriu în engleză, „TIS National”, eventual urmat de o scurtă explicație: „serviciul național de interpretariat telefonic”.   | Candidații traduc literal ca „serviciu de traducere” sau îl confundă cu un interpret privat plătit de client; se pierde punctul pentru că nu se recunoaște ca nume propriu de serviciu guvernamental gratuit. |
| <b>Home care package</b>    | Se spune „pachet de îngrijire la domiciliu” sau se păstrează termenul „home care package” urmat de o scurtă explicație.                        | Nu se traduce simplist ca „îngrijire acasă” fără a menționa că este un program guvernamental structurat cu niveluri de finanțare — se pierde nuanța de program oficial.                                       |
| <b>Aged care assessment</b> | Se spune „evaluarea pentru îngrijirea persoanelor vârstnice” — descriere clară a procesului, fără a inventa detalii despre criterii specifice. | Candidații confundă acest proces cu o simplă „evaluare medicală” sau cu decizia unui medic de familie, omițând faptul că este o evaluare instituțională specifică sistemului de îngrijire pentru vârstnici.   |
| <b>ACAT</b>                 | Se lasă acronimul „ACAT” și se adaugă scurt „echipa de evaluare pentru îngrijirea vârstnicilor”, dacă timpul permite.                          | Candidații încearcă să traducă acronimul cuvânt cu cuvânt sau îl confundă cu o instituție medicală generală, pierzând precizia instituțională cerută de test.                                                 |
| <b>Interpreter service</b>  | Se spune „serviciu de interpretariat” sau se poate păstra „interpreter service”, adăugând „serviciu de traducere prin interpret”.              | Se confundă cu „serviciu de traducere de documente”, care este scris, nu oral, și implică un proces diferit.                                                                                                  |
| <b>NDIS</b>                 | Se spune NDIS ca acronim în engleză, la fel ca în original; poate adăuga explicativ „schema națională de asigurare pentru dizabilitate”.       | Candidații traduc literal ca „asigurare de dizabilitate” confundându-l cu o asigurare privată, pierzând ideea de schemă guvernamentală de finanțare a serviciilor.                                            |

| Australian term           | How to render it in Romanian                                                                                                                       | Where marks are lost                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Online portal</b>      | Se traduce simplu „portal online” sau „platforma online”, menționând numele concret dacă e dat (myGov, ImmiAccount).                               | Se traduce vag „site web”, pierzând nuanța de sistem oficial de gestionare a cererilor, nu doar o pagină informativă.                                                                                             |
| <b>Home Affairs</b>       | Se spune „Department of Home Affairs”, păstrat în engleză, eventual urmat de o scurtă explicație: „ministerul care se ocupă de imigrație și vize”. | Traducerea literală „Afaceri Interne” induce în eroare, pentru că sugerează un minister de ordine internă/poliție, nu imigrație; candidatul pierde punctul pentru că ascultătorul nu recunoaște instituția reală. |
| <b>Services Australia</b> | Se păstrează numele „Services Australia” ca atare, eventual cu explicația „agenția care administrează Centrelink și Medicare”.                     | Se traduce literal „Serviciile Australia” ca denumire generică, fără a clarifica rolul instituțional, iar ascultătorul poate crede că e vorba de un serviciu privat oarecare.                                     |
| <b>Bridging visa</b>      | Se spune „viză de tranziție” sau „viză-pod”, dar cel mai clar este să se explice: „viză temporară valabilă până la soluționarea cererii de viză”.  | Traducerea literală „viză de punte” sună nefiresc și poate deruta ascultătorul; important e să se transmită ideea de viză temporară, nu numele literal.                                                           |
| <b>Citizenship test</b>   | Se spune „testul de cetățenie” — este o traducere directă și clară, nu necesită termenul englezesc.                                                | Candidații confundă adesea acest test cu un examen de limbă engleză general; trebuie precizat că este despre cunoștințe civice, nu despre competența lingvistică.                                                 |
| <b>NAATI</b>              | Se lasă „NAATI” exact așa, ca acronim, fără traducere, conform regulii pentru numele proprii instituționale.                                       | Unii candidați încearcă să traducă acronimul sau să-l explice complet în românește pe loc, pierzând timp și claritate; corect este să se păstreze „NAATI” neschimbat.                                             |
| <b>Partner visa</b>       | Se spune „viză de partener” — traducere directă, clară și corectă.                                                                                 | Nu se confundă cu „viză de căsătorie” (marriage visa), deoarece viza de partener include și relațiile de facto, nu doar căsătoria.                                                                                |
| <b>Permanent resident</b> | Se traduce direct „rezident permanent”, termen consacrat și înțeles în română.                                                                     | Se confundă frecvent cu „cetățean” sau cu „rezident temporar”, ceea ce schimbă complet statusul juridic descris.                                                                                                  |

| Australian term          | How to render it in Romanian                                                                                           | Where marks are lost                                                                                                                                                                     |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Skills assessment</b> | Se spune „evaluarea competențelor” sau „evaluarea calificărilor profesionale” — traducere clară și corectă contextual. | Candidații traduc prin „test de aptitudini” ca și cum ar fi un examen practic, când de fapt este o evaluare administrativă a diplomelor și experienței, nu un test susținut de candidat. |
| <b>Visa condition</b>    | Se traduce direct „condiție de viză”, expresie clară și corectă în română.                                             | Se traduce greșit ca „cerință de viză” (care sună ca cerință de aplicare), confundând condițiile impuse după acordarea vizei cu criteriile de eligibilitate.                             |

## Education · 9

| Australian term      | How to render it in Romanian                                                                                | Where marks are lost                                                                                                                                                                 |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>TAFE</b>          | Se păstrează numele TAFE, eventual cu explicația „instituție de învățământ profesional/tehnic”.             | Traducerea „universitate” este greșită — TAFE oferă formare vocațională, nu studii universitare.                                                                                     |
| <b>Public school</b> | Se spune „școală publică” sau „școală de stat”.                                                             | Unii candidați spun „școală gratuită” fără nuanță, ignorând că pot exista taxe mici, sau confundă cu școală privată.                                                                 |
| <b>VET</b>           | Se spune „învățământ tehnic și profesional (VET)” — se explică pe scurt dacă e prima mențiune.              | Nu se traduce ca „veterinar” — aceasta este confuzia clasică a abrevierii VET cu cuvântul englezesc „vet” (doctor veterinar).                                                        |
| <b>NAPLAN</b>        | Se spune „NAPLAN” ca atare, cu explicația „testare națională standardizată pentru elevi”.                   | Se traduce greșit prin „examen de bacalaureat” sau „testare finală”, deși NAPLAN este un test de evaluare periodică, nu unul cu consecințe directe asupra promovării sau absolvirii. |
| <b>Prep</b>          | Se spune „prep” ca termen englezesc sau se explică drept „anul pregătitor” dacă contextul cere clarificare. | Se traduce greșit ca „grădiniță”, dar prep este parte a sistemului școlar obligatoriu, nu preșcolar.                                                                                 |
| <b>HSC</b>           | Se spune „HSC” ca atare, cu explicația „certificatul de bacalaureat din New South Wales”.                   | Se traduce greșit generic prin „diplomă de liceu”, fără a specifica faptul că este un examen/certificat specific statului NSW, diferit de VCE din Victoria.                          |

| Australian term     | How to render it in Romanian                                                                                                                  | Where marks are lost                                                                                                                                                                              |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kindergarten</b> | Se spune „grădiniță” dar cu precizarea contextului: în NSW înseamnă „primul an de școală”, în alte state „anul pregătitor înainte de școală”. | Se traduce automat prin „grădiniță” în sensul românesc (preșcolar 3-6 ani), fără a menționa că în unele state este echivalentul clasei pregătitoare, ceea ce poate crea confuzie de vârstă/nivel. |
| <b>Scholarship</b>  | Se traduce simplu „bursă”, termen echivalent perfect în română.                                                                               | Nu există o capcană majoră, dar unii confundă „scholarship” cu „grant” general sau cu împrumut studentesc, ceea ce schimbă natura nerambursabilă a sumei.                                         |
| <b>Year 12</b>      | Se spune „clasa a 12-a” sau „anul 12”, ambele înțelese clar în română.                                                                        | Se traduce greșit ca „bacalaureat” direct, ceea ce sugerează un examen specific, nu anul de studiu în sine.                                                                                       |

## Housing · 4

| Australian term        | How to render it in Romanian                                                                                                              | Where marks are lost                                                                                                                                      |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bond</b>            | Se spune „garanția locativă” sau „depozitul de garanție”, cu posibilitatea de a adăuga „bond” între paranteze dacă e nevoie de claritate. | Se traduce greșit prin „obligațiune” (sensul financiar de „bond” ca titlu de valoare), ceea ce schimbă complet sensul și duce la pierderea punctului.     |
| <b>Lease agreement</b> | Se spune „contract de locațiune” sau „contract de închiriere”.                                                                            | Se traduce prin „contract de vânzare” sau „contract de proprietate”, confundând închirierea cu achiziția; se pierde sensul de relație chirieș-proprietar. |
| <b>Council rates</b>   | Se spune „taxe locale” sau „taxe către consiliul local”, cu explicația „taxă anuală pe proprietate, plătită autorității locale”.          | Se traduce greșit prin „chirie” sau „impozit pe venit”; este de fapt un impozit local pe proprietate, nu o chirie sau un impozit de stat.                 |
| <b>Public housing</b>  | Se traduce „locuință socială” sau „locuință publică subvenționată de stat”, ambele fiind clare în română.                                 | Se confundă cu „locuință privată închiriată” sau cu proprietăți private, pierzând ideea esențială de subvenție guvernamentală.                            |

naaticl.com is an independent exam-practice platform, not affiliated with or endorsed by NAATI. These renderings are study aids written for CCL practice, not official translations. Language policy: always check naati.com.au. You may print and share this list unchanged.